

МЕТОДИКА ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З КОМБІНОВАНИМИ ПОРУШЕННЯМИ

Викладач: *Базима Наталія Валентинівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри логопедії та логопсихології факультету спеціальної та інклюзивної освіти Українського державного університету імені М.П.Драгоманова, логопед, спеціальний психолог, член виконкому Української асоціації корекційних педагогів.*

Кафедра: *соціальної педагогіки та спеціальної освіти, 8 корпус, ауд. 219*

E-mail: *socialped@ukr.net*

Телефон: *(061) 228 76 45*

Інші засоби зв'язку: *Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)*

Освітня програма, рівень вищої освіти:		016 «Спеціальна освіта», «Логопедія» Бакалавр					
Статус дисципліни:		Цикл професійної підготовки спеціальності					
Кредити ECTS	6	Навч. рік:	2023-24	Рік навчання	4	Тижні	14
Кількість годин	180	Кількість змістових модулів¹	4	Лекційні заняття – 20 Семінарські заняття – 20 Самостійна робота – 140			
Вид контролю:		Іспит					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13437				
Консультації: <i>дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю через e-mail.</i>							

ОПИС КУРСУ

Метою курсу «Методика логопедичної роботи з дітьми з комбінованими порушеннями» є формування у студентів формувати у студентів теоретико-методологічні знання про загальний недорозвиток (ЗНМ, алалії, афазії), системні порушення мовлення, причини, що їх викликають, шляхи їх подолання та попередження; практичні навички роботи з дітьми на основі засвоєних прийомів виявлення, корекції, а також профілактики порушень лексико-граматичної сторони мовлення та зв'язного мовлення.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика логопедичної роботи з дітьми з комбінованими порушеннями» є:

- дати уявлення про системні порушення мовлення, мовні порушення, ЗНМ, тяжкі порушення мовлення етіологію, класифікацією;
- навчити лінгвістичному підходу до вивчення системних порушень мови;
- ознайомити студентів із онтогенезом формування лексичної, граматичної сторін мовлення та зв'язного мовлення;
- навчити закономірностями порушень лексичної, граматичної сторін мовлення та зв'язного мовлення;
- навчити використанню діагностичних методик для визначення рівня сформованості експресивного та імпресивного мовлення;
- забезпечити формування навичок цілеспрямованого добору та використання методик та технологій корекції й розвитку мовленнєвої діяльності при різних труднощів лексичної, граматичної сторін мовлення та зв'язного мовлення;
- ознайомити з формами організації логопедичної допомоги при роботі зі ЗНМ;

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

- обґрунтування застосування комплексного підходу в роботі з дітьми з порушеннями лексичної, граматичної сторін мовлення та зв'язного мовлення, реалізовувати мультисциплінарний підхід до супроводу дітей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p style="text-align: center;">Результати навчання:</p> <p>РН 4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного, зокрема мовленнєвого розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.</p> <p>РН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.</p> <p>РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку.</p> <p style="text-align: center;">Компетентності:</p> <p>СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з порушеннями мовленнєвого розвитку, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p>СК-20. Здатність доцільно добирати та застосовувати логопедичні технології для корекції мовленнєвого розвитку осіб з різними нозологіями з урахуванням соціально-педагогічного контексту.</p>	<p>Методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекційні методи (лекція-пояснення, лекція-дискусія, лекція-презентація, тощо); - діалогічні методи (інтерактивні заняття, навчальні дискусії, інтелектуальні розминки, «мозковий штурм», заняття з елементами тренінгу та ін.); - проблемно-пошукові методи (аналіз ситуацій, обговорення); - дослідницькі методи (проведення досліджень теоретичного та емпіричного характеру); <p>Контрольні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування; - усні та письмові опитування; - аналіз наукової літератури; - перевірка добору діагностичного матеріалу та дидактичних ігор за методиками корекції; - роботи в групах, ділові ігри.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних завдань та групових творчих проектів розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13437>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
 Силабус навчальної дисципліни

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА РОЗДІЛАМИ, ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – підготувати доповіді та виступити за темами (можливі 2 виступи на 2 лабораторних заняттях).	Питання для підготовки: Поняття про системний недорозвиток мовлення. Визначення загального недорозвитку мовлення, відмежування його від інших форм мовленнєвої патології. Сенсорна та моторна алалії Етіологія ЗНМ. Онтогенез формування лексичної, граматичної сторін мовлення та зв'язного мовлення. Взаємозв'язок мови, мовлення та когнітивних операцій. Три рівні загального недорозвитку мовлення. Характеристика ЗНМ I рівня; Характеристика ЗНМ II рівня; Характеристика ЗНМ III рівня. Характеристика ЗНМ IV рівня. Диференційні ознаки рівнів ЗНМ.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: Самостійне виконання - 1 Повнота відповіді – 1	2*2=4
	Практичне завдання – аналіз статті.	Вимоги до виконання та оформлення: Усна відповідь щодо критичного аналізу статті (Соботович Є. Психолінгвістична періодизація мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. <i>Теорія і практика сучасної логопедії</i> : Збірник наукових праць: Вип. 1. Київ: Актуальна освіта, 2004. С. 7-35.) та розміщення аналізу на сторінці курсу Moodle. Схема аналізу наведена.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: 1. Змістовність – 2 б. 2. Правильність – 1 б. 3. Самостійність – 1 б.	4
	Практичне завдання – порівняльна таблиця.	Скласти таблицю «Порівняння ЗМР та ЗНМ» та розмістити на сторінці курсу Moodle.	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: 1. Змістовність – 2 б. 2. Правильність – 1 б.	2

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
 Силабус навчальної дисципліни

Усього за ЗМ 1 контр. заходів	4			10
2	Теоретичне завдання – підготувати доповіді та виступити за темами (можливі 3 виступи на 3 лабораторних заняттях).	<p>Питання для підготовки:</p> <p>1. Організація та етапи діагностичного обстеження дітей із ЗНМ. Збір анамнестичних даних. Спостереження за дітьми із ЗНМ у процесі ігрової та навчальної діяльності. Діагностичні критерії для визначення рівня ЗНМ. Формулювання висновку логопедичного обстеження.</p> <p>Комплектування груп для дітей з ЗНМ. Особливості організації корекційно-виховної роботи в групах для дітей з ЗНМ. Програма корекційного навчання з розвитку мовлення дітей із ЗНМ. Особливості логопедичної роботи при ЗНМ I, II та III рівня. Підготовка дітей із ЗНМ до школи (попередження труднощів в оволодінні письмом та читанням, пропедевтика шкільної неспішності з предметів мовного циклу). Особливості логопедичної роботи з дітьми із ЗНМ шкільного віку.</p>	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: Самостійне виконання - 1 Повнота відповіді –1	2*3=6
	Практичне завдання: підготувати та продемонструвати 1 пробу на обстеження мовлення дітей із ЗНМ та 2 дидактичні гри для розвитку порушеної сторін мовлення.	<p>Вимоги до виконання та оформлення:</p> <p>Підготувати та продемонструвати 1 пробу на обстеження мовлення дітей із ЗНМ та 2 дидактичні гри для розвитку порушеної сторони мовлення.</p> <p>Демонстрація відбувається під час лабораторного заняття, файли з іграми прикріплюються на сторінку курсу Moodle. Діагностичні напрямки: Обстеження немовленневої сфери дітей із ЗНМ. Обстеження мовлення дітей із ЗНМ. Зміст та методики обстеження лексичної сторони мовлення дітей. Зміст та методики обстеження граматичної сторони</p>	Максимальна кількість балів - 4, які нараховуються за виконання таких частин роботи: 1. Вміння аргументувати добір матеріалу – 1 б. 2. Креативність – 1 б. 3. Демонстрація – 2 б.	4*3=12

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

		мовлення дітей. Обстеження зв'язного мовлення дітей із ЗНМ. Обстеження фонологічної сторони мовлення дітей із ЗНМ. Корекція лексичної сторони мовлення. Корекція граматичної сторони мовлення. Розвиток зв'язного мовлення.		
	Практичне завдання: таблиця «Рівні ЗНМ».	Складання таблиці «Рівні ЗНМ». Компоненти таблиці: Рівень характеристика мовлення. Файл з таблицею прикріплюється на сторінку курсу Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13437	Максимальна кількість балів - 2, які нараховуються за виконання таких частин роботи: 1. Повнота – 1 б. 2. Лаконічність – 1 б.	2
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	7			20
3	Теоретичне завдання – підготувати доповіді та виступити за темами (можливі 2 виступи на 2 лабораторних заняттях).	Питання для підготовки: Причини виникнення афазії у людей. Характеристика локальних уражень різних відділів кори головного мозку. Клінічна симптоматика яка проявляється при ураженнях різних відділів мозку. Характеристика особливостей недорозвитку процесів і функцій пізнавальної і емоційно-вольової форми у хворих з еферентною-моторною, динамічною, аферентною моторною, акустико мнестичною, акустико-гностичною, агностичною і семантичною формах афазії. Зовнішні симптоми, що характеризують визначене у хворих порушення психічної сфери. Характеристика особливостей усного мовлення, письма, читання, поняття числа, лічби, обчислювальних операцій у хворих з еферентною-моторною, динамічною, аферентною моторною,	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: Повнота відповіді –2 Самостійність відповіді –1	3*2=6

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

		акустико мнестичною, акустико-гностичною, агностичною і семантичною формах афазії.		
	Практичне завдання: таблиця «Діагностичні ознаки афазії».	<p>Складання та захист таблиці «Діагностичні ознаки афазії».</p> <p>Компоненти таблиці: Вид афазії, локалізація (малюнок-схема). Типи труднощів при виконанні завдань, що вказують на визначене порушення.</p> <p>Прийоми і методи діагностики порушень психічної сфери у хворих з афазією. Критерії оцінки особливостей виконання ними завдань.</p> <p>Прийоми і методи діагностики порушень усного, писемного мовлення, поняття числа, рахунку, обчислювальних операцій у хворих з афазією. Критерії оцінки особливостей виконання ними завдань.</p> <p>Файл з таблицею прикріплюється на сторінку курсу Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13437</p>	Максимальна кількість балів - 3, які нараховуються за виконання таких частин роботи: 1. Повнота відповіді – 1 б. 2. Самостійність – 1 б. 3. Захист – 2 б.	4
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	3			10
4	Теоретичне завдання – підготувати доповіді та виступити за темами (можливі 3 виступи на 3 лабораторних заняттях).	<p>Питання для підготовки:</p> <p>Характеристика прийомів і методів корекції порушень кінетичного праксису у хворих з еферентною афазією. Характеристика прийомів і методів корекції порушень симультанного синтезу. Особливості корекції порушень граматичного боку мовлення при семантичній афазії, формування розуміння складних мовленнєвих конструкцій. Особливості роботи по відновленню письма і читання. Характеристика особливостей корекції розуміння мовлення у хворих з акустико-мнестичною афазією: специфіка роботи по відновленню розуміння значення слів, смислу фраз і текстів.</p>	Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: Повнота відповіді – 2 Самостійність відповіді – 1	3*2=6

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

	<p>Практичне завдання: демонстрація методів корекційної роботи при афазії (3 завдання).</p>	<p>Підбір та демонстрація дидактичного матеріалу 3-х ігор (за трьома напрямками на вибір) для корекції мовлення при афазії за напрямками: Характеристика особливостей корекції розуміння мовлення у хворих з акустико-гностичною афазією: способи зняття логореї, прийоми і методи формування уваги у хворих до звучного мовлення, специфіка роботи по відновленню розуміння значення слів, смислу фраз і текстів. Формування складової структури слів, зв'язного висловлювання, відновлення граматичного оформлення зв'язного висловлювання. Корекція логічного мислення шляхом використання різних методів розв'язування арифметичних задач, аналізу змісту текстів. Специфіка роботи над розвитком просторового праксису, поняттям числа, узагальнюючим значенням слів. Особливості корекції у них слухо-мовленнєвої пам'яті. Особливості корекції зорово-предметної, зорово-просторової пам'яті. Відновлення зорово-мовленнєвої пам'яті, відновлення механізму пригадування слів і образів. Особливості подолання порушень наочно-образного мислення. Файл з іграми прикріплюються на сторінку курсу Moodle.</p>	<p>Максимальну кількість балів можна отримати при демонстрації 3-х ігор по 4 бали за кожен гру. Бали нараховуються за виконання таких частин роботи: 1. Повнота відповіді – 1 б. 2. Самостійність – 1 б. 3. Демонстрація – 2 б.</p>	<p>3*4=12</p>
	<p>Підбір джерела та доповідь за темою «Допоміжні технології в лікуванні афазії».</p>	<p>Підбір джерела (за бажанням – стаття, матеріали семінару, лекцій, майстеркласів) та доповідь на лабораторному занятті. Орієнтовні теми доповіді: мозочкові стимуляція, сенсомоторні корекція, кінезіотейпування, нетрадиційні методи корекції – музикотерапія, ароматерапія, анімалотерапія тощо)</p>	<p>Максимальну кількість балів можна отримати при доповіді – 2 б. Бали нараховуються за виконання таких частин роботи: 1. Повнота відповіді – 1 б. 2. Вказання джерела – 1 б.</p>	<p>2</p>
<p>Усього за ЗМ 4 контр. заходів</p>	<p>7</p>			<p>20</p>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
 Силабус навчальної дисципліни

Усього за змістові модулі контр. заходів	21			60
--	----	--	--	----

ПІДСУМКОВІ КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ:

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки: Поняття про системний недорозвиток мовлення. Визначення загального недорозвитку мовлення, відмежування його від інших форм мовленнєвої патології. Етіологія ЗНМ. Онтогенез формування лексичної, граматичної сторін мовлення та зв'язного мовлення. Взаємозв'язок мови, мовлення та когнітивних операцій. Три рівні загального недорозвитку мовлення. Характеристика ЗНМ I рівня; Характеристика ЗНМ II рівня; Характеристика ЗНМ III рівня. Характеристика ЗНМ IV рівня. Диференційні ознаки рівнів ЗНМ. Організація та етапи діагностичного обстеження дітей із ЗНМ. Збір анамнестичних даних. Спостереження за дітьми із ЗНМ у процесі ігрової та навчальної діяльності. Обстеження немовленнєвої сфери дітей із ЗНМ. Обстеження мовлення дітей із ЗНМ. Зміст та методики обстеження лексичної сторони мовлення дітей. Зміст та методики обстеження граматичної сторони мовлення дітей. Обстеження зв'язного мовлення дітей із ЗНМ. Обстеження фонологічної сторони мовлення дітей із ЗНМ. Діагностичні критерії для визначення рівня ЗНМ. Формулювання висновку логопедичного обстеження. Комплектування груп для дітей з ЗНМ. Особливості організації корекційно-виховної роботи в групах для дітей з ЗНМ. Програма корекційного навчання з розвитку мовлення дітей із ЗНМ. Особливості логопедичної роботи при	<i>Тестування передбачає надання відповідей на 40 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів</i>	20

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

		<p>ЗНМ I, II та III рівня. Корекція лексичної сторони мовлення. Корекція граматичної сторони мовлення. Розвиток зв'язного мовлення. Підготовка дітей із ЗНМ до школи (попередження труднощів в оволодінні письмом та читанням, пропедевтика шкільної неуспішності з предметів мовного циклу). Особливості логопедичної роботи з дітьми із ЗНМ шкільного віку. Причини виникнення афазії у людей. Характеристика локальних уражень різних відділів кори головного мозку. Клінічна симптоматика яка проявляється при ураженнях різних відділів мозку. Характеристика особливостей недорозвитку процесів і функцій пізнавальної і емоційно-вольової форми у хворих з еферентною- моторною, динамічною, аферентною моторною, акустико мнестичною, акустико-гностичною, агностичною і семантичною формам афазії. Зовнішні симптоми, що характеризують визначене у хворих порушення психічної сфери. Характеристика особливостей усного мовлення, письма, читання, поняття числа, лічби, обчислювальних операцій у хворих з еферентною- моторною, динамічною, аферентною моторною, акустико мнестичною, акустико-гностичною, агностичною і семантичною формам афазії. Типи труднощів при виконанні завдань, що вказують на визначене порушення. Прийоми і методи діагностики порушень психічної сфери у хворих з афазією. Критерії оцінки особливостей виконання ними завдань. Прийоми і методи діагностики порушень усного, писемного мовлення, поняття числа, рахунку, обчислювальних операцій у хворих з афазією. Критерії оцінки особливостей виконання ними завдань. Характеристика прийомів і методів корекції порушень кінетичного праксису у хворих з еферентною афазією. Формування складової структури слів, зв'язного висловлювання, відновлення граматичного оформлення зв'язного висловлювання. Корекція логічного мислення шляхом використання різних методів розв'язування арифметичних задач, аналізу змісту текстів. Характеристика прийомів і методів корекції порушень симультанного синтезу. Специфіка роботи над розвитком просторового праксису, поняттям числа, узагальнюючим</p>		
--	--	--	--	--

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
 Силабус навчальної дисципліни

		<p>значенням слів. Особливості корекції порушень граматичного боку мовлення при семантичній афазії, формування розуміння складних мовленнєвих конструкцій. Характеристика особливостей корекції розуміння мовлення у хворих з акустико-гностичною афазією: способи зняття логореї, прийоми і методи формування уваги у хворих до звучного мовлення, специфіка роботи по відновленню розуміння значення слів, смислу фраз і текстів. Особливості роботи по відновленню письма і читання. Характеристика особливостей корекції розуміння мовлення у хворих з акустико-мнестичною афазією: специфіка роботи по відновленню розуміння значення слів, смислу фраз і текстів. Особливості корекції у них слухо-мовленнєвої пам'яті. Особливості корекції зорово-предметної, зорово-просторової пам'яті. Відновлення зорово-мовленнєвої пам'яті, відновлення механізму пригадування слів і образів. Особливості подолання порушень наочно-образного мислення.</p>		
	<p>Практичне завдання</p>	<p>Творче завдання передбачає підбір логопедичної корекції відповідно ситуації – порушення лексичної, граматичної сторін та зв'язного мовлення при алалії, афазії. Ситуації пропонуються у білетах під час екзамену. Тривалість підготовки до відповіді 20 хв.</p>	<p><i>Максимальна кількість балів – 20, які нараховуються за виконання таких частин роботи:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - визначення напрямків роботи – 5 б.; - правильне визначення мети та завдань діагностики – 5 б.; -логічність, послідовність викладення матеріалу – 3 б.; - наведення прикладів корекційних вправ корекційних – 7 б. 	<p style="text-align: center;">20</p>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Усього за підсумковий семестровий контроль		40
--	--	----

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна:

1. Логопедія. Підручник / За ред. М.К.Шеремет. Вид. 5-те, перероблене та доповнене. Київ : Слово, 2019. 672 с.
2. Хрестоматія з логопедії. Навчальний посібник / укл. Федоренко С.В., Марченко І.С. Київ : Видавництво «Книга-плюс», 2019. 496 с.

Додаткова:

1. Алан Е.Г. Емері М'язова дистрофія: факти. 2-е вид. / Пер. з англ. І.Лукашевич. Київ, 2001. 164 с.
2. Вороніна Т., Стеценко І., Мосієнко М. Логопедична робота у дитячому садку. Київ: Шкільний світ, 2011. 120 с.
3. Логопедія / за ред. проф. М.К. Шеремет. Київ : «Слово», 2015. 672 с.
4. Особливості психолого-педагогічний супроводу дітей з помірною розумовою відсталістю в системі корекційно-розвивального навчання спеціального загальноосвітнього закладу / навчально-методичний посібник / авт.: О.В. Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Гладченко, С.В. Трикоз, А.В. Міненко та ін.: За наук. ред. О.В. Чеботарьової, І.В. Гладченко. Київ: ІСП НАПН України, 2016. 148 с.
5. Реабілітація пацієнтів з захворюваннями нервової системи : навчально-методичний посібник для магістрів медицини ІV курсу медичного факультету закладів вищої освіти ІІІ-ІV рівня акредитації по спеціальності «Медицина» кваліфікації професійної «Лікар» / О. А. Козьолкін, І. В. Візір, М. В. Сікорська, О.В. Лапонов. Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. 183 с
6. Соботович Є.Ф. Вибрані праці з логопедії. / укл. В.В.Тищенко, Є.Ю.Линдіна. Київ. «Видавничий дім Дмитра Бураго», 2015. 308 с.
7. Тищенко В.В., Рібцун Ю.В. Як навчити дитину правильно розмовляти: Від народження до 9 років: Поради батькам. Київ : «Літера», 2009. 128 с.
8. Damico J. S., Müller N., Ball M. J. (ed.). The handbook of language and speech disorders. West Sussex : Wiley-Blackwell, 2010. С. 317-336.
9. Paul R., Norbury C. F. Language disorders from infancy through adolescence. St. Louis (MO : Elsevier Health Sciences, 2012.
10. Shipley K. G., McAfee J. G. Assessment in speech-language pathology: A resource manual. Plural Publishing, 2019.

Інформаційні джерела:

1. Анатомія кінцевого мозку, функції кори. URL: https://www.youtube.com/watch?v=0_uBSSdYrrU
2. Апухтіна В. Особливості діагностики дітей при порушення сприймання мовлення на слух. The 2nd International scientific and practical conference “Science, innovations and education: problems

- and prospects” (September 15-17, 2021) Tokyo: CPN Publishing Group, 2021. С. 170-172. URL: <https://sci-conf.com.ua/ii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-science-innovations-and-education-problems-and-prospects-15-17-sentyabrya-2021-goda-tokio-yaponiya-arhiv/>.
3. Відновлення мовлення у пацієнтів з наслідками ураження нервової системи. URL: <https://rehab.kyiv.ua/vidnovlennya-movlennya-u-patsiyentiv-z-naslidkami-urazhennya-nervovoyi-sistemi/>
 4. Логопед +. URL : <http://innagidkih.ucoz.com/>
 5. Освітні ресурси Інтернету. Логопедія. URL : <https://sites.google.com/site/osvitnires/nauka/psihologia-te-pedagogika/logopedia>
 6. Про затвердження Порядку надання логопедичних послуг в системі освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2020/09/11/poryadok%20nadannya%20lohopelychnykh.doc>
 7. Сибірякін Я.В. Проблема реабілітації осіб із сенсомоторною афазією внаслідок гострого порушення мозкового кровообігу. URL: <https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/main/deps/faculty/humanities-faculty/kaf-fvszl/docs/materiali-iv-vunpk-frzztrp-2018.pdf>
 8. Царькова Т. М., Стахова Л. Л. Корекційна робота з дітьми із алалією в групах компенсуючого типу для дітей з порушеннями мовлення. URL: https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/4342/1/ilovepdf_com-134-138.pdf
 9. Тищенко В.В. Загальний недорозвиток мовлення: перспективи подальших досліджень. URL: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=znpkp_sp_2013_23\(2\)_54](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=znpkp_sp_2013_23(2)_54)
 10. Тищенко В.В. Методика формування ймовірного прогнозування в мовленнєвій діяльності дошкільників із ЗНМ // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова: Серія 19: Корекційна педагогіка та психологія. Випуск 21. – 2012. С.266-271. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Nchnpu_019_2012_21_70
 11. Трофименко Л.І. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із ЗНМ: Програмно-методичний комплекс / За ред. Є.Ф.Соботович. Київ: «Актуальна освіта», 2007. 120 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/8725/1/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80-%D0%A2%D1%80%D0%BE%D1%84%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел. Будь-яка ідея, думка чи речення, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (опитувань, тестових робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle - <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13437>

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу va46cible@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2021-2022

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2021-2022 н. р. http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.